

LUČKE
NOV-
IN

design: Zlatko

GLASNIK OPĆINE LUKA

br: 14. Prosinac 04. besplatni primjerak

ROĐENI I UMRLI U 2004.G.

<i>Rođeni su</i>	<i>od roditelja</i>	<i>iz</i>
1. <i>Nikola Vrhovec</i>	<i>Ljubice i Vedrana Vrhovec</i>	<i>Žejinaca</i>
2. <i>Lucija Horvat</i>	<i>Anite i Martina Horvat</i>	<i>Žejinaca</i>
3. <i>Ema Hlupić</i>	<i>Anite i Marijana Hlupić</i>	<i>Žejinaca</i>
4. <i>Marko Špoljarić</i>	<i>Sonje i Nenada Špoljarić</i>	<i>Žejinaca</i>
5. <i>Marija Ivezović</i>	<i>Violete i Darka Ivezović</i>	<i>Krajske Vesi</i>
6. <i>Maria Paula Kleković</i>	<i>Petre i Tomislava Kleković</i>	<i>Luke</i>
7. <i>Kim Osmec</i>	<i>Valentine Peruša i Dalibora Osmec</i>	<i>Žejinaca</i>
8. <i>Rea Ivezović</i>	<i>Gabrijele i Dubravka Ivezović</i>	<i>Luke</i>
9. <i>Petra Peh</i>	<i>Vesne i Stjepana Peh</i>	<i>Pluske</i>
10. <i>Iva Berislavić</i>	<i>Monike i Dubravka Berislavić</i>	<i>Pluske</i>
11. <i>Leo Loina</i>	<i>Snježane i Romea Loina</i>	<i>Luke</i>
12. <i>Luka Županec</i>	<i>Ivane i Tomislava Županec</i>	<i>Luke</i>
13. <i>Marta Ožegović</i>	<i>Zdenkice i Borisa Ožegović</i>	<i>Žejinaca</i>
14. <i>Nikola Tujec</i>	<i>Željkice i Marija Tujec</i>	<i>Pluske</i>
15. <i>Karlo Vrhovec</i>	<i>Snježane i Gorana Vrhovec</i>	<i>Žejinaca</i>
16. <i>Nina Hlad</i>	<i>Svetlane i Dražena Hlad</i>	<i>Pluske</i>

UMRLI U 2004.g. u ŽUPI SV. ROK

1. Halambek Đuro	20. Masnjak Anica
2. Halambek Ivan	21. Posavec Danica r. Kuš
3. Matoc Nada r. Ptruša	22. Halambek Zorica r. Petek
4. Halambek Ivan	23. Jurina Magdalena r. Ilžina
5. Šimunjak Josip	24. Hlad Zvonimir
6. Franjo Županec	25. Radovanić Franjo
7. Novoselac Jelica	26. Posavec Branko
8. Žejinski Štefanija r. Vrhovec	27. Matković Ivan
9. Ožegović Ivan	28. Tuđman Ijerka r. Brezak
10. Kosović Marija r. Ferenčak	29. Vlašić Jelka r. Kolar
11. Tuđman Goran	30. Cvok Ljubica r. Pulek
12. Postružin Štefica r. Fiolić	31. Berislavić Božena r. Pristušek
13. Majdak Stjepan	32. Masnjak Štefanija r. Masnjak
14. Halambek Ana r. Vrhovec	33. Halambek Mladen
15. Matković Ljubica r. Matković	34. Stanišak Stjepan
16. Halambek Ana r. Rihtar	35. Borošak Stjepan
17. Kuš Terezija	36. Ilusnjak Magdalena r. Županec
18. Grabovac Anica	37. Krapinec Vima r. Halambek
19. Županec Ana r. Ožegović	

NA KRAJU GODINE.....

I opet smo u mjesecu prosincu u kojem ima puno veselja , ali i pitanja što smo ostvarili u godini koja odlazi. Dok se djeca vesele Svetom Nikoli, sa veseljem očekuju ono za njih najljepše , božićne i novogodišnje praznike, mi odrasli u svom privatnom životu povlačimo crtlu, da li nam je godina prošla onako kako smo je zamislili . Onima kojima je to uspjelo, sa zadovoljstvom će je napustiti.

Pa i naša će općina Luka, budući da je uglavnom ispunila predviđene zadatke i obećanja nekim svojim građanima (a nije bilo moguće ostvariti sve želje) sa zadovoljstvom dočekati novu 2005.g. Tim više što smo već u ovoj godini stvorili preduvjete za nastavak zacrtanih planova koji bi trebali biti u novoj godini i ostvareni.

No prije da spomenemo što je to učinjeno u godini koja nam odlazi.

Završen je nogostup od župnog dvora do Majdakove ulice u dužini 100 metara. Zatim, proširena je Ulica zagorske magistrale (sa nogostupom oko poštanske zgrade) u dužini od 200 metara.

Asfaltirane su dvije ulice: Bregovita koja će najvjerojatnije dobiti status županijske ceste, s obzirom da spaja dvije županije i Zelena ulica - sveukupno cca 2100 metara.

Od velike je važnosti za općinu Luka dovršenje Prostornog plana , koji je otvorio novu radnu zonu. Mnogi pozivi dolaze nam po pitanju javne rasvjete, općina je sa svoje strane učinila sve da se zamjene pregorjele žarulje i otklone ostali nedostaci, evo to je ovih dana i učinjeno.

Općina Luka puno sredstava izdvaja iz svojeg Proračuna a za našu školu u Luki kao na primjer: za nastavu škole u prirodi , prehranu , natjecanja , nagrade za najbolje rezultate na natjecanjima, strani jezik , sufinanciranje prijevoza srednjoškolaca i studenata , smještaj djece u vrtiću, sufinanciranje predškole itd.

Općina je obojila školu, uredila najveću prostoriju novim parketom, uvijek smo spremni pomoći jer je to naša škola.

Pomažemo svim udrugama koje djeluju na našem području , a u okviru naših mogućnosti. Isto tako pomažemo socijalno ugrožene , pomoći majkama novorođene djece , mi smo tom inicijativom željeli postići poticaj kod mladih na sklapanje brakova , a onda se događaju i djeca, a znamo svi da nas na ovako velikom prostoru ima sve manje. Sretni smo da je naša mladež shvatila tu poruku jer je ove godine do sada u knjigu novorođenih na području Luke upisano 16-ero djece, deset djevojčica i šest dječaka, što je dovoljno za jedan školski razred. Neka se taj trend nastavi , općina će to znati i dalnjim poticajima nagraditi.

oduzimanju statusa matične škole komunističkim odlukama. Stoga apeliram na žitelje općine Luka da nam daju bezrezervnu podršku do konačnog cilja vraćanja matične škole u Luku.

Uređen je prilaz u groblje u Žejincima tako da je postavljena nova ulazna ograda. Groblje je konačno pripojeno na mjesni vodovod , a moguć je priključak i za kućanstva u toj ulici.

Lučki potoci i njihove obale očišćeni su , za što moramo biti zahvalni ove godine Hrvatskim vodama koje su poštivale naše zahtjeve, a najviše prijatelju naše općine Željku Bariloviću, voditelju svih radova. Tu moram spomenuti , da će u narednoj godini biti očišćeno ono što je još ostalo.

Kada smo već kod djece, a spomenut je i školski razred , htio bih naglasiti da je to i problem vraćanja matične škole u Luku. Na najboljem smo putu, da ćemo ovaj problem škole riješiti. Na tom području radimo gotovo nekoliko godina, a sada smo na tom putu jako, jako blizu . Za taj projekt najviše možemo zahvaliti ministrici Jadranki Kosor i Zagrebačkoj županiji koja je u nekoliko dopisa resornom ministarstvu prenijela naša dokazivanja o 130 godišnjem postojanju O. Š. Luka, njezinom preseljenju u Kupljenovo i

Ja nisam počeo ovu školu u Luki jer mi je bila bliža u Vel. Trgovišću, ali sam često nosio poštu s jedne u drugu školu (tako su se onda poslije rata dopisivale škola sa školom). I ako uspijem do kraja svog mandata zajedno s mojim suradnicima ostvariti taj cilj mogu uzdignute glave otići jer sam zaista za Luku dao dio svog života.

Kao što je već napisano mi za našu školu izdvajamo dosta sredstava , a kad ih već dajemo neka bude i škola naša. Između ostalog nabavili smo 20 -ak kompjutera koji su instalirani u školi , a i u općinskoj zgradi , tako je našoj djeci omogućeno vježbanje na tim aparatima , a svi znamo da je to budućnost jer bez znanja raditi kompjuterom , rijetko će se naći posao. I tu moram izraziti zahvalnost gosp. Mladenu Bukviću iz Žejinaca jer je on sudjelovao u nabavi istih preko Zagrebačke banke . Trenutno razmišljamo da bi i odraslim osobama omogućili nastavu na tom području.

Još u tom dijelu instaliranja kompjutera u školi i u općinskoj zgradi , mnogo svog slobodnog vremena poklonio je naš vijećnik Mladen Božić koji je svojim znanjem omogućio priključenje nekoliko aparata i na Internet.

Za dolazeću nam Novu Godinu imamo mnogo planova, željeli bismo što više učiniti kako bi nam Luka bila što ljepša , u koju bi se vraćali oni ljudi koji su otišli zbog raznih razloga. Na opustjele naše lijepe brežuljke trebao bi se opet vratiti život. Na tom polju smo mnogo ulagali dovođenjem kompletne infrastrukture, znači stvoreni su uvjeti za normalan život.

Nastaviti ćemo kao i do sada asfaltiranje ulica, kojih ima još puno , sigurno će one ulice koje nemaju dovoljno ljudi koji bi sudjelovali odnosno napravili podlogu , a općina dala asfalt, biti zadovoljni novom odlukom da ne moraju sudjelovati u plaćanju asfaltног sloja, kao što je to bio slučaj do sada.

Imamo idejni projekt za športsku dvoranu i proširenje školske zgrade, a budući da nismo uspjeli dogovor sa Zagrebačkom nadbiskupijom oko gradnje dječjeg vrtića točnije , čitavu godinu nismo od njih dobili nikakav odgovor , odlučili smo se na drugu varijantu. Budući da nam krov društvenog doma prokišnjava i trebat će nam skora rekonstrukcija pozvali smo stručnjake da nam izrade projekt , kojim dobivamo u potkovlju društvenog doma mnogo prostora, a između ostalog je u ovom trenutku najpotrebniji prostor za dječji vrtić od čije gradnje nismo odustali.

A sada malo o ZET-u našem prijevozniku, bez kojeg ne bismo htjeli ostati. A da bismo ga zadržali moramo ga sufinancirati sa 144.000,00 kuna godišnje . To znači dodatno opterećenje za općinu i njezin proračun. Ako zbrojimo taj iznos sa javnom rasvjетom to je više od 300.000,00 kuna godišnje. Zbog svega toga općina će morati poduzimati sve moguće pravne mjere oko naplate komunalne naknade i ostalih

prihoda koji pripadaju općini. , kako bismo mogli redovito plaćati ta i druga redovna potraživanja. (održavanje nerazvrstanih cesta, odvoz smeća)

Ne želimo dodatno opterećivati nikoga svi znamo kakva nam je situacija u državi , ali moramo zato biti složni, jer nitko od nas ne želi ostati u mraku ,a pogotovo ne bez javnog prijevoza u ovom slučaju ZET-a.

I dok se mi u općini zalažemo , dajemo i svoje slobodno vrijeme , kako bi naša općina svakog dana bila što ljepša, s druge strane ima pojedinaca koji samo pišu pa pišu pisma čak i vlast RH., gdje je pogrdnim riječima opisao mene kao predsjednika vijeća , a i neke druge vijećnike (podaci svima koji to žele dostupni su u općini)

Dobio je odgovor vlade RH nakon što su oni temeljito preispitali moj i rad ostalih djelatnika ove općine, da njegov problem treba riješiti lokalna samouprava.

SAB-u uputili našu dobronamjernu nakanu.

Ali dobro , spomenici su tu, ali pitao bih partizana ili gospodina iz Pluske , tko posjećuje ona grobišta ubijenih nedužnih ljudi, vojnika i civila po šumama koje pripadaju općini Luka, zar su oni manje vrijedni od onih drugih , samo zato što nisu bili partizani , ali su sigurno bili pošteni Hrvati, koji su već tada htjeli svoju hrvatsku domovinu. Ako se danas nakon domovinskog rata protjeruju domoljubi, borci za hrvatsku slobodu krajnje je vrijeme da se uhapse i pošalju u Haag zločinci iz Drugog svjetskog rata , koji su još živi i hvale se koliko su ustaša i domobrana poubijali, a pobili su i nakon završetka II Svjetskog rata 122 mladića Hrvatske vojske zatečenih na groblju Sv. Duha u Žejincima . Iako ti koji se danas još busaju u prsa , mogli taj masakr crnogorskih četnika spriječiti.

Danas ti hvalisavci uživaju mirovine koje bi im trebala isplaćivati jugoslavenska država za koju su se borili, a ovako im svi mi plaćamo mirovine.

No bolje da se vratim našoj Luki i da spomenemo , ono što se nije uspjelo u tekućoj godini napraviti, iako su za neke od tih radova postojala financijska sredstva, a koji će se morati prebaciti u slijedeću godinu.

Tako smo htjeli renovirati okretalište ZET-a u Žejincima (postoji idejno rješenje) isto tako nije se ništa radilo na proširenju groblja u Krajskoj Vesi, jer još nisu sređeni imovinsko pravni odnosi, a pregovori i idejni projekt je u fazi dogovaranja , a i dio sredstava je za taj posao osiguran.

Isto tako zbog vremenskih uvjeta nije asfaltirana Kolarova ulica u dužini od 300 metara , iako je podloga bila pripremljena.

A gdje je u stvari njegov problem, to su spomenici boraca palih u NOB-u, a koji su na našem području imala obzirom na veličinu općine jako puno, više nego na Kordunu. Nitko pa ni ja, nismo zaboravili na Dan antifašističke borbe posjetiti nadgrobne spomenike, zapaliti svijeće i položiti cvijeće. Nijedan od tih spomenika nije zapušten, no onaj u centru Luke trebalo bi zaista ili premjestiti ili nekako drukčije promijeniti njegov izgled, i tu smo samo

I za kraj ovog mog poduljeg izlaganja stanja u općini Luka želim se zahvaliti svima koji su doprinijeli da na stabilnim nogama dočekamo novu godinu i nastavimo s istim tempom , posebice nam je to omogućio Lagermax na čelu s gosp. Latinom , direktorom firme koji je u svakoj situaciji spremam uskočiti u pomoć. Naravno da su tu nezaobilazni gosp. Vid Vrhovec i domaći gospodarstvenici , kao npr.: papirna konfekcija «Hlad»; « Mikograd»-građevinsko poduzeće ; kovinotokarska radiona gosp. Petek Stjepana; «Šimunmilk» sa gđom. Vericom Šimunjak , te naš umjetnik Zdravko Postružin i drugi. Tu su i naše udruge koje priskaču u pomoć kada je to općini potrebno: limena glazba «Žejinci»; lovačko društvo «Šljuka »; DVD Luka i ostali.

Zahvaljujem i članovima općinskog vijeća bez kojih ne bi mogla općina funkcionirati te djelatnicima općine.

Svima spomenutima i ostalim građanima općine Luka želim uspješnu 2005.godin neka bude svima sretna i vesela, a najveći blagdan nas Hrvata Božić neka Vam bude blagoslovljen i sretan

Vaš predsjednik općinskog vijeća
Dragutin Mikšaj

KRATKE VIJESTI IZ OPĆINE

Iz Proračuna za 2005.g.

U Proračunu za slijedeću godinu ponovo se najviše prihoda očekuje od poreza na dohodak od nesamostalnog rada (tj. plaća) te se nadamo nešto više potpora od države i županije. Tako se Proračun planira na 2.770,000 kuna. Ako se planirani prihodi većim dijelom ostvare, moći će se u slijedećoj godini realizirati značajna investicija – rekonstrukcija krovišta iznad cijele zgrade društvenog doma i privođenje svrsi tog neiskorištenog prostora. Rekonstrukcija krova potrebna je zbog dotrajalosti, a novi dobiveni prostor bi se dijelom uredio za dječji vrtić i održavanje predškole.

Naime, potreba za smještajem djece u dječji vrtić svake godine je sve veća, a u vrtiću djeца dobivaju i dobrodošla znanja i vještine. Smještaj vrtića u školi stalno je kritiziran te je potrebno riješiti smještaj dječjeg vrtića. Kao što je poznato potencijalni investitor «Marles» je na žalost, odustao od gradnje stambeno – poslovnih objekata, u kojima bi se mogao smjestiti dječji vrtić.

Osim navedenog, sredstva Proračuna koristit će se i u druge svrhe.

Objavljujemo tekstove dvaju programa koja općina obvezno donosi temeljem zakonskih odredaba.

Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture

Ovim programom gradnje objekata komunalne infrastrukture utvrđuju se za jednogodišnje razdoblje:
-poslovi s procjenom troškova za gradnju pojedinih objekata komunalne infrastrukture , te za nabavku opreme
-iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja po
djelatnostima

	II	Sredstva osigurava
1.JAVNE POVRŠINE	2005.	
-uređenje okretališta u Žejincima	58.000,00	Prorač. Općine +komun. doprinos
- park , -uređenje centra	50.000,00	Prorač. Općine +komun. doprinos
2. NERAZVRSTANE CESTE		
- stavljanje asfaltnog zastora na nerazvrstanim ulicama prema posebnom programu	150.000,00	Prorač. Općine+komun.doprinos
3. OPSKRBA PITKOM VODOM		
- gradnja vodovodne mreže	200.000,00	Prorač. Općine+ Županija
4. ODVODNJA OTPADNIH VODA		
- Projektna dokumentacija za kanaliz. - radovi na kanalizaciji	80.000,00	Hrv. Vode + prorač. općine
5. GROBLJA		
- Kupnja zemljišta u Žejincima -uređenje proširenog dijela grobija u Krajskoj Vesi	80.000,00	Prorač. Općine,+ grob.nakn.+ + komun. doprinos
6. JAVNA RASVJETA		
-itzgradnja javne rasvjete u ulivama u kojima je nema	25.000,00	Prorač. Općine + kom.doprinos

III

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objave u Glasniku Zagrebačke županije, a
primjenjuje se od 01.01.2005.g.

Program održavanja komunalne infrastrukture

Ovim programom utvrđuju se komunalne djelatnosti s opisom poslova koji će se financirati
iz sredstava komunalne naknade u 2005.g. i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za
ostvarivanje programa po djelatnostima.

II

Utvrđuje se kako slijedi sukladno t. I . Ovog programa

PROGRAM- održavanje komunalne infrastrukture

-aktivnost: Održavanje nerazvrstanih cesta

-šodranje

-čišćenje snjega i posipavanje cesta

-aktivnost: održavanje kanala

-aktivnost: cijepanje granja uz puteve i kanale

natpisne table

košnja trave uz opć. puteve

20.000,00

50.000,00

10.000,00

14.000,00

8.000,00

10.000,00

PROGRAM- javna rasvjet	
-aktivnost: -potrošnja elektr. Energ.javne rasvjete	150.000,00
-aktivnost-održavanje javne rasvjete	12.000,00
PROGRAM- uređenje mjesta	
-aktivnost - uredimo svoje mjesto	16.000,00
PROGRAM- groblja	
-aktivnost uređenje groblja .staza, odlagališta otpada farbanje ograde groblja i dr.	30.000,00
PROGRAM- komunalne usluge	
-aktivnost- zbrinjavanje otpada(glomazni otpad) sanacija divljih odlagališta	30.000,00
ukupno	
Izvori financiranja : komunalna naknada	350.000,00

III

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od objave u "Glasniku Zagrebačke županije", a primjenjuje se od 01.01.2005.g.

Komunalni doprinos

Općina Luka podijeljena je u dvije zone glede obračuna komunalnog doprinosa koji se plaća prilikom gradnje stambenih i poslovnih objekata.

Prvu zonu čine područja radnih zona određena Prostornim planom, te građevinske parcele na Trgu sv.Roka te uz Lučku c., Zagorsku c, Ul. Dubravka Ožegovića, Ul. Branka Masnjaka, Ul. Dr. Franje Tuđmana i Ul. Zagorske magistrale. .

Drugu zonu čine ostala područja općine.

Jedinična vrijednost za obračun komunalnog doprinosa u 1. zoni iznosi 25,00 kuna, a u 2. zoni 18,00 kuna. I dalje, općina Luka ima jedan od najnižih komunalnih doprinosa u Zagrebačkoj županiji, a najniži na zaprešićkom području.

Proširena radna zona

Prostornim planom uređenja općine Luka povećana je dotadašnja radna zona između rijeke Krapine i željezničke pruge. Za sada ne znamo da li će se realizirati potpisani predgovorovi između «Auto Luka» i vlasnika zemljišta, jer to najviše ovisi o investitoru i njegovim aktivnostima.

Na dosadašnjem otkupljenom dijelu radne zone, na prijelazu preko rijeke Krapine, planira se gradnja mosta.

NAŠ DRAGI PRIJEVOZNIK

ZAGREBAČKI ELEKTRIČNI TRAMVAJ (ZET)

U Luki sigurno nema mještana koji nije zadovoljan time što na našem području vozi ZET, koji je točan skoro u sekundu i u zimi i u ljeti.

Čelnštvo općine besprijekorno brine o tome. No dragi mještani, pogotovo korisnici ZET-ova prijevoza **Vi ste jedan od najvažnijih faktora u tome**. Pitate se zašto?

Svi znamo da svako poduzeće radi isključivo radi profita. Pa tako i ZET. Kada ZET radi analize isplativosti i profita, najbitnije im je koliko se karata prodaje za naše lokalno prijevozno područje. Stoga apeliramo na sve koji koriste prijevoz da traže od šofera kartu, ako Vam je ne da, **tražite ga**. Vi ste i ovako platili prijevoz, a Prijevoznik od toga nema prihoda, već pojedinac. A nakon svega ZET od Općine traži velike subvencije i stalno spominje nerentabilnost, a zna se što to znači.

Crkveni toranj

Satovi na crkvenom tornju svakih 15 minuta oglase zvonjavom točno vrijeme.

O G L A S Za zainteresirane informatičare

Govori se da je 21. stoljeće - stoljeće znanja, tj. da će o statusu nekog čovjeka ponajviše, kao nikada do sada, odlučivati njegovo znanje. Informatika je neizostavna u obrazovanju i mlađih i starijih jer je i bit će još više općeprihvaćeno sredstvo komunikacije posebice u poslovanju.

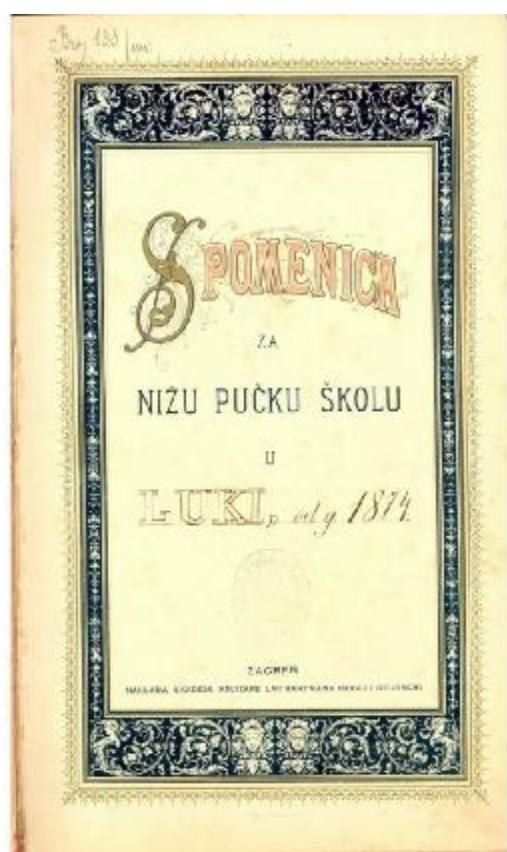
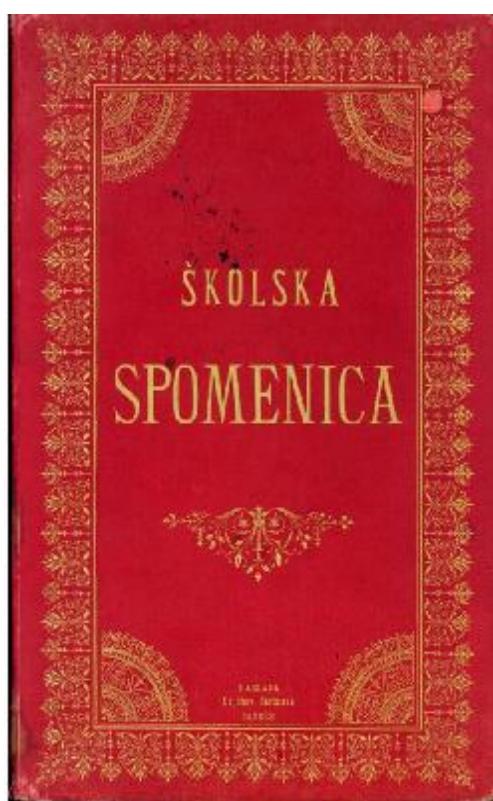
Općina je dobila dvadesetak komada rabljenih računala iz Zagrebačke banke, a posredstvom Mladena Bukvića. Od toga je polovica računala prenijeta u školu, a na preostalim odnosno višku računala, općina bi provodila osposobljavanje svih zainteresiranih bez obzira na starosnu dob, angažiranjem određenog stručnjaka.

Stoga molimo da se svi zainteresirani jave u općinu, g-

di Ružici kako bismo znali broj zainteresiranih. Molimo da se javite što prije po mogućnosti do 15. siječnja sljedeće godine kako računala ne bi stajala neiskorištena.

Za sve zainteresirane taj svojevrsni tečaj bit će besplatan, a provodio bi se u prostoriji općine na prvom katu.

GODINA ŠKOLSTVA U LUKI

Ove godine, u travnju, proslavili smo 130 godina postojanja škole u Luki. Od prvih godina tj. od 1874.g. te do pedesetih godina prošlog stoljeća vodila se «Spomenica niže pučke škole u Luki» sa zanimljivim podacima o školi, učenicima i cijelom mjestu i političkim prilikama konkretnog vremenskog razdoblja.

Proslava ove obljetnice organizirana je od strane O.Š. «Kupljenovo-Luka» pod nazivom «Dani otvorenih vrata», a općina Luka je proslavu svoga Dana posvetila ovom značajnom jubileju. Tom prilikom podijeljeni su srebrnjaci s likom škole koje je darovao bivši učenik škole Stjepan Ptiček iz Kanade, putem općine Luka, svim učenicima te učiteljima i razrednicima, a bivšim učiteljima (nastavnicima) predane su zahvalnice.

No, osim ponosa što već 130 godina imamo školu u Luki, izražavamo i nezadovoljstvo položajem naše škole. Škola u Luki je područna škola, kao i škola u Hruševcu Kupljenskom, a matična škola je u Kupljenovu. I to unatoč tome što u Luki imamo broj učenika jednak broju učenika koji zajedno imaju Kupljenovo i Hruševec, što imamo najdulju tradiciju školstva, veliko školsko dvorište .

Nezadovoljstvo je veće od kada je država 2001.g. tzv. decentralizacijom osnivačka prava nad O.Š. «Kupljenovo-Luka» prenijela na Grad Zaprešić, obzirom da je matična škola u Kupljenovu (administrativno Zaprešić). Time Grad Zaprešić dobiva i finansijska sredstva iz državnog proračuna za neke djelatnosti cijele škole, ali našu školu u Luku uglavnom financira općina Luka iz nemajenskih sredstava. Međutim, pravo upravljanja nad cijelom školom ima Zaprešić.

Općina Luka uporno se zauzima za osamostaljenje naše škole ili premještaj sjedišta u Luku. U oba slučaja tada naša škola postaje matična škola kojom bi upravljala Zagrebačka županija.

Radi poboljšanja statusa škole općina se obratila svim nadležnim tijelima (Gradu Zaprešiću, Zgb. Županiji, Ministarstvu prosvjete, potpredsjednici Vlade RH Jadranki Kosor) te uz već dobivenu načelnu podršku sa sviju spomenutih adresa, uskoro očekujemo konkretno rješavanje naših zahtjeva vezanih za školu, najvjerojatnije osamostaljenje škole, te postupno osvremenjivanje iste.

IZ POVIJESTI NASTANKA ŽUPNE CRKVE SV. ROKA U LUKI

Nakon što je godine 1857. do temelja izgorio župni dvor uz drvenu župnu crkvu sv. Roka u Krajskoj Vesi počelo se razmišljati o gradnji nove crkve. Vadinski vlastelin Ladislav pl. Modić koji je opskrbio ondašnjega župnika Janka Pjeraka odjećom i zbrinuo ga stambeno, darovao je za tu svrhu svoj vinograd Krajščak. Nakon raznih

prijedloga o najboljem mjestu za gradnju nove crkve, donesena je odluka da se nova crkva gradi na današnjem mjestu, iako je buduće gradilište zbog velike vlage bilo posve neprikladno. Prijepori oko mesta gradnje trajali su i dalje, ali su se unatoč tomu postojeće bare na mjestu gdje se danas nalazi župna crkva zatrpane zemljom sa susjednih brežuljaka i gradnja je uskoro zatim počela.

Godine 1860., 5. lipnja, položen je kamen temeljac župne crkve u Luku. Ugaoni kamen u svečanoj je povorci nošen od križa do većeg oltara pa potom do stola na kojemu su bila postavljena četiri svijećnjaka i novo raspelo. Blagoslov je obavio arhidakon Tuheljskoga kotara Toma Gajdek, poznati književnik i kroničar, uz asistenciju župnika župe Jezero (sv. Juraj na Jezeru) Matije Dominića i domaćega

župnika Janka Pjeraka. Među uzvanicima isticali su se još predstojnik kotarskoga ureda u Klanjcu Juraj Strah, vlastelin iz Pluske i veliki kotarski sudac Nikola pl. Halper i vlastelin iz Vadine Ladislav pl. Modić, veliki bilježnik Zagrebačke županije. Poslije obavljenih svečanosti blagoslova uzvanici su pozvani na ručak kod Nikole Halpera u kuriju Pluska.

Gradnja nije tekla glatko. Temelje koji su podignuti te iste godine morali su se po prestanku zime porušiti, jer je kroz njih na sve strane probijala voda. Napravljeni su novi temelji iz kamena koji su župljani dovozili iz Klanjca i Samobora. Župnik Janko Pjerak uporno je „Visokoj carsko-kraljevskoj Banskoj Vladii“ i prвome podžupanu Varaždinske županije gospodinu Kolomanu Bedekoviću, predsjedniku „Konkurenčialne komisije“ i kasnijemu hrvatskome banu, podnosio „deklaracije“ protiv prenošenja župne crkve u Luku. Iako je i Komisija predložila „jedan ugodan Brežanjak“ (mjesto na kojem se danas nalazi osnovna škola Luka) umjesto sadašnje lokacije, koju je komisija već bila namijenila za župnikov vrt, „Gospoda Mernici

svojevoljno...odebrali mesto veoma neprikladno, budući da iz zviranjkov kroz zidine voda teče.“ Na gradnju nove crkve na starome mjestu u Krajskoj Vesi, iako je to tražila većina, nije prije svega pristala Zagrebačka nadbiskupija na čelu s kardinalom Jurjom Haulikom.

I tako je „začudujuće velika, prekrasna jednobrodna gotička građevina“ bila dovršena u isto tako začudujuće kratkome vremenu 1865. godine. Iste godine dovršena je i nova župna kurija u Luki pa se novi župnik Janko Heimb koji je naslijedio pokojnoga župnika Pjeraka (umro 1863.) iz stana u „zgradi ...gospodina Modića uz vinograd Krajščak“ preselio u Luku.

„Godine 1867. dana 18. kolovoza...u prisutnosti...vrlo velikog mnoštva domaćih i stranih vjernika“ i uzvanika novu je crkvu svečano blagoslovio kotarski vicearhidiakon Ferdinand Krajačić (rođen u kuriji Domahovo), odredivši da se na tu nedjelju svake godine slavi crkva „za vječni spomen“ (Posvetilo).

Župna crkva sv. Roka u Luki od svoga je postanka izazivala divljenje svojom veličinom i elegantnom ljepotom pa je primjerice kanonski vizitator 1868. godine zapisao da je „župa Krajskaves sa sjedištem u Luki takove ...felje da joj nemože naći nigdje jednake. Crkva joj je prekrasno sagradjena, zgrada ogromna nu na veoma zlo odabranom tlu. U sredini ladje opaža se i sad mjesto gdje bijaše izvor, a sa svim stranama naokolo obtiče i za najmanje kiše crkvu voda koja uzrokuje preveliku vlagu.“

I zaista, do danas ne prestaje čuđenje nad činjenicom što je tako malo seoce kao što je Luka (1857. godine sva su sela današnje općine imala ukupno 1311 stanovnika: Vadina 366, Luka 317, Žejinci 245, Pluska 211 i Krajska Ves 172) dobilo tako velebnu crkvu. Ove, 2004. godine, crkva je napokon evidentirana kao regionalni spomenik kulture. Bilo bi nadasve važno sprječiti propadanje crkve zbog vlažnih temelja. Zato bi općinska uprava *odmah*, bez odlaganja, trebala pripremiti plan uvodenja centralnoga grijanja u crkvu. Korist bi bila dvostruka: vjernici se zimi ne bi smrzavali, a temelji crkve postupno bi se sušili. Uvjerenja sam da bi se u našoj župi našao i pokoji sponzor za plemenitu svrhu sveopće sanacije naše prekrasne crkve. A vjerujem da bi i oni koji vuku korijene iz naših krajeva pripomogli u tomu. Ima među njima zacijelo i poznatih i utjecajnih ljudi. Treba ih samo okupiti i upoznati s problemima.

ŠTEFANIJA HALAMBEK

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE LUKA

KONZERVATORSKA STUDIJA

Zagreb, travanj, 2004.

Ne znam da li je baš opće poznato da je u sklopu Prostornoga plana uredenja općine Luka suradnica Konzervatorskoga zavoda pri Ministarstvu kulture Nada Benić-Hlebec izradila i Konzervatorsku studiju s pripadajućim ilustracijama i kartama. Tom su studijom prvi put na našem području evidentirana neka kulturna dobra, prije svega župna crkva sv. Roka u Luki sa župnim dvorom i gospodarskim kompleksom, ostaci nekadašnjega grada Vadine, škola u Luki te ljupka kasnobarokna kapelica sv. Florijana u Krajskoj Vesi s obližnjim naseljem.

Ali osim tih najstarijih i najvrednijih evidentirana su i druga kulturna dobra našega kraja: naselje Halambeki-Kanjeri (Vadina, 3. odvojak Vadinske) kao etnološko područje, stara kuća Miška Halambeka uz koju se očuvala i prastara štala koja je prije bila u sastavu vlastelinstva Vadina (Vadina, 2. odv. Vadinske), naselje Halambeki u Žeincima, Krajska Ves br. 8, stari gospodarski objekti Šimunjaki u Pluski i dr. Dosta je primjera nažalost ostalo nezabilježeno (Pluska i Krajska Ves) jer ih autorica vjerojatno nije uspjela obići.

Za našu općinu ova bi se studija bez pretjerivanja mogla nazvati povijesnom, budući se njome prvi put skreće pozornost na brojne spomenike narodnoga graditeljstva ovoga kraja. Svojom se brojnošću osobito ističu vrlo zanimljivi primjeri tradicionalne zagorske drvene hiže. Nadam se da će ova studija pripomoći da se konačno počnu drukčije valorizirati očuvane drvene hižice našega kraja. Tijekom proteklih godina one su se nemilice rušile i uništavale pa se tako uništavao i posebni kolorit našega kraja. Bez njih bi krajolik Lučke općine bio beskrajno prazniji, bezličniji i monotoniji. Nisam sigurna da su stanovnici naše općine toga svjesni, ali zasigurno neće proći mnogo vremena, a posjetitelji iz urbaniziranih sredina dolazit će u naš kraj u potrazi za upravo starim drvenim hižama s pripadajućim ambijentalnim objektima. Na lijepe nove i velike zidanice neće se ni osvrnuti, jer takvih ima posvuda i to mnogo ljepših i uređenijih. Vrijedno je ono što je staro i što svjedoči o gorkom i tegobnom životu naših djedova i što, kada jednom nestane, nestaje zauvijek. Hrvatsko zagorje kroz nekoliko je minulih stoljeća bilo ladanje zagrebačkih velmoža i odličnika, kamo su odlazili, naročito ljeti, u potrazi za životom u prirodi. Trebalo bi učiniti sve što je još moguće kako bi se taj ladanjski karakter našega kraja u što je moguće većoj mjeri očuvao i zbog nas samih, zbog onih koji će tek doći kao i zbog budućih posjetitelja ovoga podneblja.

STARI BUNARI

Nisu samo turobne stare hižice ono što bi vrijedilo čuvati. Uza njih su se ponegdje očuvali i gospodarski objekti (štale, svinjci, kuružnjaki, kleti). Tu bi posebno trebalo istaknuti još nekoliko očuvanih starih *bunara*. Jedan od najvrednijih, onaj uz župni dvor u Luki, nažalost je devastiran modernom sjenicom koja potpuno odudara od povijesne cjeline koju čine crkva, župni dvor i gospodarski objekti. Sama po sebi

sjenica je lijepa, ali je na pogrešnom mjestu i zapravo bi je trebalo maknuti nekamo izvan te povijesne cjeline, a obnoviti stari bunar.

U vezi sa stariim bunarima htjela bih podsjetiti na još jednu povijesnu zanimljivost koja zorno svjedoči o iznimnom značenju tih starih zdenaca za život naših djedova i baka. To su njihovi nazivi. Svaki je, naime, stari bunar imao i posebno ime. Jer bunari su u vrijeme povijesnih suša koje su harale našim krajevima život značili i dajući svakome od njih posebno ime, naši su im preci davali povijesni identitet. Tako su u Žeincima postojali, danas potpuno zapušteni, čuveni zdenci Matiščina i Brezinščak, koji ni za najveće suše ne bi presahnuli pa je tako bilo i katastrofalno sušne 1950. godine. Te su godine ljudi pješaćili i sat daleko, noću, natječući se jedni pred drugima, ne bi li nagrabili nešto vode u drvene škafove ili brente, koje su onda mukotrpno, na glavi ili na leđima, nosili doma. U Vadini su postojali ovi, znatno slabiji izvori: Jezero, Zvirek, Buhinjček, Na Klopovom, Stubelj. Ali zato zdenac uz nekadašnji Grad Vadinu postoji još i danas, a njegova je voda fantastična, prava okrepa za sparnih ljetnih dana.

ZDENEC
(D. Domjanić)

Lipa je pri putu mam,
V hladu glibok zdenec,
Puno puc se zbira tam,
Kak od rožić venec.

Vode šum je zmirom čut,
Zajimač se vleče,
Bistra voda punoput
I zabadav teče.

Spomenek je tu navek,
Ne će da prestane,
Smeħ se čuje v selo prek,
V polja i poljane.

Samo kad je tiho čas,
Lipine čez veje
Drobni i tak sladki glas
K zdencu se zaleje.

I najemptut vse muči,
Samo tič popeva,
I popevka tak zvoni,
Dale se razleva...

STARA GROBLJA

Autorica „Konzervatorske studije“ posebno je istaknula *stara groblja* kao „nezaobilazni dio naseljenih područja koji na svoj način i na ovom prostoru svjedoči o trajanju života“. Žitelji današnje općine Luka pokapali su se na staro groblje uz današnju kapelicu sv. Florijana u Krajskoj Vesi, poslije na sadašnje javno groblje podalje od crkve, pri Sv. Duhu u Žeincima i na Strmcu. Svojim očuvanim nadgrobnim spomenicima stara su groblja izvanredni svjedoci prošlosti našega kraja. Najviše se povijesnih nadgrobnih spomenika očuvalo na Strmcu pa se tamo još donedavno mogao čitati iznimno dugačak i dirljiv latinski natpis posvećen Vilhelmini pl. Fodroczy od Vadine, koja je nesretnim slučajem umrla u 26. godini. Taj je natpis zapisao 1891. i Ivan Kukuljević Sakcinski u svojoj poznatoj knjizi o natpisima.

Na groblju Pri svetom Duhu očuvalo se nekoliko starijih nadgrobnih spomenika, a prilikom proširenja groblja sedamdesetih godina prošloga stoljeća, uza sam ulaz u groblje porušeni su neki od najstarijih grobova, pa su tako netragom nestali željezni križ jedne lučke učiteljice i grob Ladislava pl. Modića, posljednjega vadinskoga vlastelina, kojemu je po njegovoj želji na grob bila zasadena lipa, a te će se lipe desno od ulaza u groblje zacijelo sjetiti mnogi naši stariji sumještani. Ladislav Modić, političar i dugogodišnji veliki bilježnik Zagrebačke županije, ostao je zabilježen u svim povijesnim dokumentima druge polovice 19. stoljeća koji se odnose na naš kraj i sramotno je što je njegovu grobu zatrt svaki trag. Općina Luka primjereno bi se odužila svome poznatomu pokojniku kada bi mu barem na zidu kapelice postavila malu spomen-ploču.

Isto je tako sramotan primjer nemara prema grobu Nikole pl. Halpera na groblju Pri sv. Florijanu. Njegov se kameni nadgrobni spomenik doduše još dobro drži, ali mu je pokradena grobna zemlja pa je danas grob sveden na uski trokut po kojemu nemilosrdno gaze oni kojima ime velikoga kotarskoga suca i plemenitoga čovjeka Nikole Halpera baš ništa ne znači. I tu bi Luka trebala pokazati svoj civilizacijski domet i dolično urediti Halperov grob.

BOGEČKO GROBLJE (D. Domjanić)

Mirno počivaju grobi,
Jablan kak straža stoji,
Veter se igra po zobi,
Zbuditi grobje boji.

Retko gde ime još piše,
Ni već nit križov na vsih,
Vreme i kiša sve briše,
vsi su pozabili njih.

**Morti su težke im senje,
Črne kak grude su te,
Gorše, neg samo življenje,
Gdo to povedat nam sme?**

**Il se tak sladko počiva,
Živi kak nigdo ni spal,
Tajnu tu zemlja si skriva,
Samo bu mrtvi ju znal.**

**Zginuli budu i grobi,
Drugi tu cvet bu i svet,
Veter bu igral se v zobi,
- kak i pred puno let.**

MOŽE LI SE CRNOGORICA VRATITI KUĆI U VADINU?

Po dolasku iz Donje Lomnice u Vadinu mladi je Ladislav Modić naredio svojim podanicima da svaka kuća zasadi 20 stabala crnogorice u šumama oko dvorca Vadine (sadašnje šume Ribošica, Lončarevo i Polnjak ili Rolnjak). Ako bi koje stabalce uginulo, morali bi zasaditi novo. Ondašnji Vadišanci zasigurno baš i nisu bili oduševljeni tom naredbom, ali je zahvaljujući njoj Vadina bila jedino naselje u našem kraju koje je imalo gustu crnogoričnu šumu. Ne samo to: do dvorca je vodiodrvored visokih, vitkih jela kojih se i ja još jako dobro sjećam. Na žalost, nakon što je *grad Vadina* oko 1910. ponovo prodan i gotovo do temelja srušen, počela je i postupna devastacija vadinske crnogorice. Stabla su se nemilice rušila, pa tako idrvored, a da nikome nije padalo na pamet zasaditi nove crnogorične mladice. A za svaki Božić odlazilo bi se u Lončarevo ili u Rolnjak u potragu za božićnom „hojkom“ pa su šezdesetih i sedamdesetih godina prošloga stoljeća od nekadašnje vadinske crnogorice ostali samo batrljci bez vrhunaca. Sada više nema ni njih.

Bilo bi više nego hvalevrijedno kada bi se u našoj Vadini ponovo probudio dobri duh brige za zdravi okoliš tako što bi se kao prvi korak u tome smjeru pozapuštenim proplancima i strminama zasadile crnogorične mladice. A do njih nije teško doći. Rasadnika ima na sve strane. Trebalo bi samo dogovoriti jednu lijepu akciju pošumljivanja. Na Zapadu to često rade školska djeca. Tako se kod njih rada ekološka svijest, a i dobropit od crnogoričnih šuma ponajprije koristi onima koji tek dolaze. Zato, naprijed, Vadišanci! Vratite Vadini malo staroga sjaja!

Štefanija Halambek

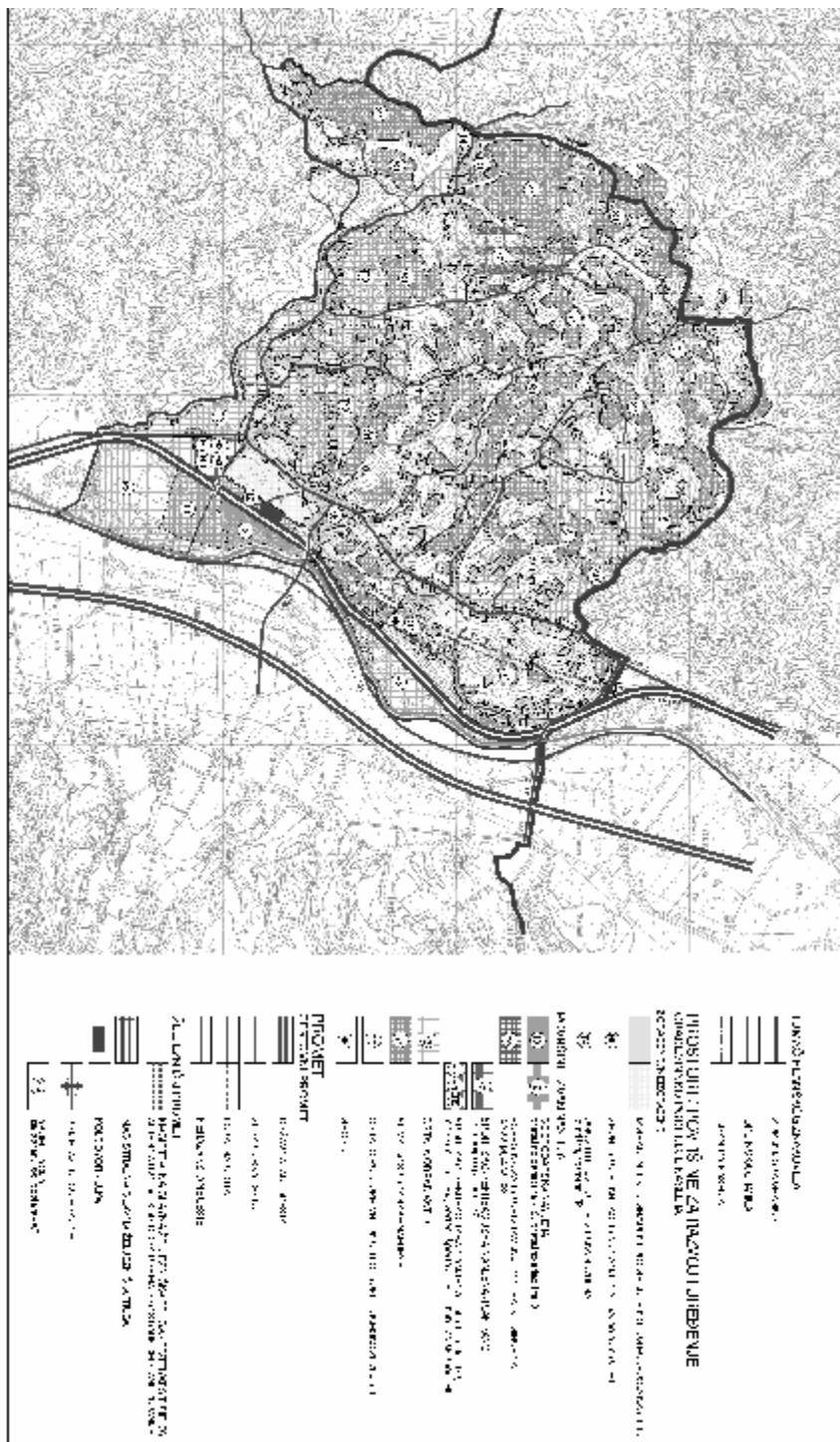
PROSTORNI PLAN UREĐENJA

OPĆINE LUKA

U 2004.g donijet je Prostorni plan uređenja općine Luka. Plan je izložen u prostorijama općine i svatko može slobodno vidjeti što ga zanima. Plan je službeni dokument kojim su određena građevinska područja i kao takav nalazi se u Uredru državne uprave u Zaprešiću, nadležnom za izdavanje građevinskih dozvola.

Donošenju Plana prethodila je zakonska procedura koja je trajala dvije godine, a provedene su dvije javne rasprave te je dobiveno niz suglasnosti raznih ministarstava.

Prostorni plan je objavljen u «Glasniku Zagrebačke županije», a nalazi se i na našoj internetskoj stranici.

OPĆINA LUKA KONAČNO NA INTERNETU

Na web adresi: www.opcina-luka.hr otvara se internet stranica općine Luka. Na stranici će se naći razne informacije kao što su: novosti u općini, opći podaci o Luki, njezina povijest, prostorni plan, proračun za 2005.g, razne servisne informacije, kontakt podaci, vozni red ZET-a i HŽ-a i slično. Moći ćete pročitati kako je prošao NK Mladost-Luka na posljednjoj utakmici i da li se je desilo nešto zanimljivo u našem mjestu. Biti će i mnoštvo slika. Stranica će biti gotova do kraja godine ali će biti puštena u rad i prije. Ako netko ima neki sadržaj za koji smatra da bi ga bilo vrijedno objaviti na internetu (neke stare slike, podatke iz povijesti i sl.) neka se javi na e-mail damir.sipek@zg.t-com.hr ili na općinu. Želimo da ljudi upoznaju sve ljepote našeg mjesta i stanovništva te da poželete doći živjeti i raditi u naše susjedstvo.

The screenshot shows the homepage of the Municipality of Luka's website. At the top, there is a banner with a scenic view of the town and its surroundings. Below the banner, the title "Općina Luka" is displayed next to the coat of arms. The menu bar includes links for "Općinito", "Gospodarstvo", "Župa sv.Roka", "Kultura i udruge", "Sport", "Kontakt", and "Galerija". A sub-menu for "Općinito" is open, showing options like "Sadržaj", "Uvod", "Ustroj vlasti", "Luka danas", "Povijest", "Zamjenjivani položaj", "Komunalne usluge", "Prostorni plan", "Vijesti", "Servisne informacije", and "Kontakt". The main content area features a portrait of the mayor and a welcome message: "Dobro došli u općinu Luka! Naša općina smještena je u sjevernom dijelu Zagrebačke županije. Pripada među manje općine u Republici Hrvatskoj, ali je svakako općina u ubrzanim razvoju. Tome posebice doprinoсе vrlo povoljan prometni položaj ukršnica željezničke pruge Zagreb - Varaždin, državna cesta br.1 Zagreb - Krapina - Macelj te županijske ceste. Uz ove prometnice osnovana je velika radna zona, a na jednom njezinom dijelu vec se nalazi tvrtka "Lageman", najveće skladište automobila ove tvrtke za srednju Europu. Luka je udaljena od grada Zaprešića 12 km, a od središnjeg zagrebačkog trga svega 30 km. Na svom sjevernom dijelu granici sa Krapinsko-zagorskom županijom i na južnom s gradom Zaprešićem." Below this, there is another paragraph about the municipality's location and infrastructure, followed by a call to action: "Dodata nas bolje upoznati!!!". There is also a small image of the town. The right sidebar contains a section titled "Novosti u Luki" with several news items, and another section titled "Informacije i kontakti" with links to the "Vozni red ZET-a" and "Vozni red HŽ-a". The footer of the page includes the copyright notice "Copyright 2004 Općina Luka".

POGLED S DRUGE STRANE

Za prosječnog čovjeka danas je prilično neobično vrijeme, prava tranzicija, što ćemo prevesti kao putovanje od «nečega» prema «nečemu».

Prije desetak godina imali smo u Hrvatskoj domovinski rat, teško vrijeme slamanja komunizma – socijalizma (što je bio dio svjetskog procesa) kao društvenog poretka i vrijeme raspada savezne države Jugoslavije uslijed stalno prisutnog i konačno eskalirajućeg velikosrpstva. Dr Franjo Tuđman, čiji obiteljski korijeni sežu u Žejince, u zaseok Tuđmani, bio je presudna velika ličnost u stvaranju hrvatske samostalnosti. Uz to, unatoč kritikama izvana štitio je našu državu od posezanja raznih inozemnih faktora.

Posljednjih godina, iz vrhova vlasti, kroz najjače medije, širi se teza o neupitnosti što bržeg puta u EU. No, ima i drugčijih teza. Jedan naš ugledni stručnjak za vojna pitanja (D. Lošo) rekao je da je Hrvatska potrebnija Europskoj uniji nego obrnuto.

Što je uopće Europska unija? To je organizacija nastala prije 50-ak godina kao oraganizacija krupnog kapitala, a s vremenom je dodala neke političke atribute i izrasla u veliki administrativni aparat. Što je ustvari EU, vjerojatno se ne bi našla dva istovjetna odgovora ni od prvih članica EU.

No, vratimo se nama. Žalosno je što se sustavno prešućuje od 2.000. godine nadalje, kada su predsjednik Republike i tadašnja Vlada, potpisali Sporazum o stabilnosti i pridruživanju, kojim zapravo Hrvatska ulazi u Zapadni Balkan, koji je bivša Jugoslavija, samo što je umjesto Slovenije tu sada –Albanija. U svijetu se ovo područje smatra jedno od posljednjih rupa na svijetu. Po želji autora Programa, samo cijeli Balkan može u EU. Dakle, prvo u Zapadni Balkan, a onda u EU svi zajedno, dakle i Kosovo, Albanija. (Nap. EU se pogrešno u nekim medijima izjednačava s Europom, jer Europa je zemljopisni pojam, a zemlje koje nisu članice EU, ali su zemljopisno u Europi, naravno da su europske zemlje).

Hrvatska, koja znamo ne pripada Balkanu, bori se da ispadne iz njega i da samostalno uđe u EU jednog dana. No, autori Programa (prvenstveno V. Britanija i dr.) to ne žele lako dopustiti.

Kaže se da je iz EU uzeta i ideja za zakon nedavno donijet u Hrvatskom saboru koji omogućava predsjedniku države da, iako nije ponovno izabran, može imati svoj ured (Što će raditi u njemu?) sve do kraja života, naravno i službeni auto s vozačem, savjetnike. Ispada da je aktualni predsjednik od predsjednika građanina postao faktično kralj. Da, svašta je moguće.

Reći ćemo, pa kako se jedna mala Hrvatska može othrvati suvremenim svjetskim procesima, toj globalizaciji (pitanje je i dokle će ta globalizacija harati). Ali, to radi to i jedna

još puno manja Malta. Treba naći sklad s tim svijetom, ali prvo dobro srediti i zaštititi svoju državu. Najrazvijenije zemlje svijeta danas u svojim laboratorijima angažiraju najbolje stručnjake koji trebaju pronaći novu planetu izvan Sunčeva sustava za naseljavanje, jer dobro znaju koliko je ova zemlja zahvaljujući najviše njima, već uništena, posebice u posljednjih pedesetak godina. Kaže se da će se novi ratovi voditi za vodu, a ne više za naftu.

A Hrvatska, zemlja izvanrednih prirodnih ljepota, prirodnih bogatstava i pametnih i vrijednih ljudi, ne zavređuje sudbinu koju joj samo drugi nameću.

Svatko od nas mora imati budan razum i savjest. Jer, bez toga lako postaneš sužanj. VP

NIKOLA HALPER SIGETSKI (Pluska 1797. – Pluska 1865.)

Znameniti Nikola plemeniti Halper cijeli je život proveo na obiteljskome imanju Pluska Donja, koje je stanovito vrijeme bilo i središte Porezne općine Pluska i kotarskoga suda budući je Nikola bio veliki kotarski sudac.

Kod svojih je suvremenika ostao u živu sjećanju zbog svoje pravednosti kao sudac, ljudske plemenitosti i darežljivosti te isto tako i kao iznimno snažan i odvažan čovjek.

Evo što je o njemu, dvadesetih godina 20. stoljeća, zapisao Stjepan pl. Belošević Gornjostubički, „veliki župan Županije varaždinske i slob/odnoga/ i kralj/evskoga/ grada Varaždina u.m.“:

„Osobno sam poznavao kao dječarac vlastelina Nikolu Halpera-Sigetskog, koji bijaše po svojoj supruzi rođenoj pl. Novak u rodu s mojim roditeljima i u živahnom prijateljskom i susjedskom saobraćaju. Ne mogu propustiti, a da podrobno ne istaknem neke crtice iz života tog vatrenog ilirca i upravo tipičnog hrvatskog zagorskog vlastelina i županijskog velikog suca.

Nikola Halper-Sigetski, muž ovisoka uzrasta, širokih plećiju te rijetke fizičke jakosti – pravi atleta – rodio se je prvih godina devetnaestog vijeka na dobru svog oca Ivana vlastelina u Pluski. Sve do šestoga razreda zagrebačke akademijске gimnazije prolazio je za nuždu s prvim redom, nu u sedmom ili tada t.z. logici zapeo je posvema. Pošto mu je strogi otac zaprijetio, da se s lošom ocjenom – onda je bila lokacija iz svakog pojedinog učevnog predmeta – ne smije kući vratiti, to je uvidjevši, da nije u stanju polučiti barem opći prvi red – koncem lipnja – školska godina svršavala se je o Kraljevu 20. kolovoza – a počimala iza Sesveta – nestao iz Zagreba te se naravno pješke uputio kroz Štajersku u Kranjsku.

Više je dana tražio zaradu, a kako je bio praktičan, našao je naskoro u dražesnom gorskom kraju uređeni seoski posjed. U kući roditelja i lijepa kćer jedinica, dobro obradena polja i livade, stupio je u službu tom slovenskom imućnom seljaku u svojstvu sluge za sve gospodarske poslove.

Isprrva je naravno spavao u staji, orao i kopao te rukovodio gospodarstvo. Prigodom nadziranja blaga na paši razmišljajući prečesto o svom domu i školi, o svim predmetima sedmog gimnazijalnog razreda, pričinjalo mu se sada danomice sve jasnije i shvatljivije. Govorio bi si: „Kako do vraka nijesam ovo ili ono znao, a sada mi je posvema razumljivo.“ Nikada nije polazio na zabave, bio je vazda trijezan i marljiv poput mrava, te se postepeno sve više svidao svom gospodaru. Ovaj ga je zavolio, uzeo u službu pomoćnog slugu, a Halpera preselio u kuću, gdje je s domaćinama sve više općio, pak se kćи domaćine u Halpera kao momka od oka zaljubila. Roditelji lijepe Micke bili su time dakako sporazumni, nu samo Nikola Halper nije bio na čistu. Dogovoriše se, da će nakon Sesveta, poći na zapis k fajmeštru. Nu Halper, kako je iznenada došao, tako je noću odmaglio, pak prištedivši si nešto novaca otišao nakon 16-mjesečne službe kod slovenskog seljaka ravno natrag u Zagreb.

Njegovi drugovi i prijatelji bili su nemalo iznenađeni ugledavši koncem listopada nakon više od godinu dana Nikolu Halpera silno ojačanog, rumena lica i samosvijesna.

Ova godina duševnog odmora i rada u prirodi silno ga je okrijepila. Upisavši se ponovno u sedmi razred svrši ga s odlikom. Prehranivši se i instrukcijama, izvršnim je uspjehom absoluirao nesamo gimnaziju nego i pravoslovnu akademiju izmirivši se s ocem.

Bio je opće poznat i štovan nesamo kao napredan i praktičan vlastelin, koji je u svakom poljskom radu prednjačio, nego također kao pravedan i energičan sudac.

Velika skupština stališa i redova županije varaždinske izabra ga opetovano, a tako i ona zasjedana mjeseca prosinca 1845. godine za velikog županijskog suca u kotaru novodvorskog gornjo-zagorskom. Nikola Halper bio je također poslanik kotara novodvorskog na saboru trojedne Kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije 1848. godine.

To je ona glasovita županijska skupština 1845. godine, u kojoj je poznati rodoljub i spisatelj nebrojenih knjiga Ivan pl. Kukuljević-Sakcinski prvi vatreno prozborio hrvatskim jezikom značajan govor istaknuvši, neka se od sada raspravlja u svim nama milom hrvatskom jeziku, a time omogući i onim članovima županijske skupštine izraziti svoje nazore, koji ne razumiju ukočeni tada još službeni latinski jezik. Taj govor izazvao je veliko odobravanje među ilircima. To bijaše posljednja velika skupština županije varaždinske prije apsolutizma.

Sve do godine 1848. kao i poslije listopadske diplome od 1860. godine uredovali su županijski kotarski sudovi u vlastelinskim dvorovima kotarskih sudaca dotičnog kotara, jer se skoro u nijednom mjestu kotara nijesu mogle naći makar i za nuždu prikladne prostorije za sud i stanove činovnika. Naravno, da je i u vlastelinskom dvoru Pluska bilo sjedište županijskog kotarskog suda.

Tako zvana „curia dominalis“ imanja Pluska bijaše kao i pretežna većina zagorskih dvorova jednokatnica sa sedam zeleno oličenih prozora na pročelju i pet soba u prvom spratu. U sredini velika blagovaonica ili t.z. „palača“, a desno i lijevo po dvije prostrane sobe. U prizemlju lijevo od ulaza podrum i smočnica, desno velika kuhinja, soba za družinu i služinčad.

Karakterističan je za kriminalno uredovanje onoga doba slijedeći slučaj:

U župi Rozgo Sv. Jana i Kraljevec – koje su spadale pod žup. Kotarski sud u Pluski – učestale su duž Sutle krađe konja hrvatskim seljacima. Kako tada ne bijaše javnih straža – osim pandura kot. Suca – dok je žandarmerija uvedena kod nas poslije pedesete godine s austrijskim apsolutizmom, - a hrvatski zagorski seljaci bili pošteni, to je sumnja pala na štajerske konjokradice. Sumnjalo se doduše na pojedince, nu bez uspjeha. Međutim pošlo je energičnom Nikoli Halperu naskoro za rukom, zavrebati na sajmu u Dubravici – Loščaki – dvojicu već od prije ozloglašenih Štajeraca, koje dade uhititi i otpratiti u Plusku.

Ozloglašenici su naravno uporno tajili krađu konja i zaklinjali se, da su posve nedužni i ako su se zaplitali u protuslovlje, a baš time probudili još veću sumnju.

Poznavajući Halper štajersko pučanstvo kao skroz pobožno, odluči ovoj dvojici dati priliku o njihovoj tobožnjoj nevinosti pa im reče: „Dobro, ako Vas dvojica ne će ništa da znate o toj kradi konja, onda ćemo sutra kruto rano s Vama poći u župnu crkvu na brijezu u Krajsku ves i tamo morate prisegom potvrditi Vašu nevinost.“ Obojica pristadoše.

Nikola Halper u dogовору с домаћим župnikom у Krajska-vesi dade prozore župne crkve zastrijeti crnim zavjesima, a na glavni žrtvenik namjestiti mrtvačku lubanju, iza koje je tinjala uljena svjetiljka, sa svake strane dva zapaljena duplira i kremenjačke kubure s nategnutim kokotima.

Na brijegu u Krajskojvesi, bio je uz staru župnu crkvu i drveni župni dvor, koji je god. 1857. do temelja izgorio, pak početkom šezdesetih godina XIX. stoljeća sagradena je velika župna crkva i župni dvor u mjestu Luka uz cestu.

Slijedećeg dana obuče se Halper u crnu galu, opaše sablju te tako dočeka u četiri sata u jutro, jedva što je počelo svitati, osumnjičene Štajerce. Kada pristupiše glavnom žrtveniku problijediše kao krpe, koljena im klecahu te stanu drhtati kao u groznici. Kad im je sudac Halper predocio svetost prisege naglasivči, što ih čeka, ako bi krivo prisegli – na ovom svijetu tamnica, a na drugom pakao – padoše obojica pred suca riječima: „Žlahtni gospud sodnik nemoremo priseći, res smo kobile vkradli, pak ih bomo še denes nazaj vrnuli.“

Time bijaše taj eksperimenat dokončan, ukradene bedevije vraćene hrvatskom seljaku, a zločinci otpraćeni žup. Sudbenom stolu u Varaždinu na dlajnji kazneni postupak i privedeni zasluženoj kazni.

Sjećam se kako je Nikola Halper svršivši ovaj dogodaj iz svoje sudske prakse uzdahnuo riječima: „Uspjelo je doduše, nu nikad više, jer sam i ja skoro isto tako bio uzrujan kao i ovi konjokradice, pomislivši što onda, ako bi ovi lopovi ipak bili pripravni priseći, da su nevini – nu do koje prisege ne bi bilo ni došlo.“

Drugi ne manje značajan slučaj u civilnom uredovanju Nikole Halpera dogodio se na velikom pašnjaku porezne općine Prosinec kraj Figarovog mosta na Sutli.

Radi paše na tom pašnjaku bijahu vječite svade među hrvatskim i štajerskim konjskim trgovcima, koji su konje kupovali po hrvatskim sajmovima, pa ih prodavali u Italiju – odnosno i vlastelinstvu Novidvori grofova Erdödy. Određen bude očevid na licu mjesta. Vlastelinski odvjetnik i zastupnik bio je tada Tito Babić, vlastelin iz Gredice. Kada je uredovanje otpočelo, nastane silna gungula i prepiranje među hrvatskim i štajerskim seljacima, pak malo da nije došlo do nedoglednog sukoba i krvoprolaća. Najviše su galamili Štajerci, a ponajviše jedan visoki štajerski mladić od kojih 20 godina. U odlučnom trenutku zaleti se sudac Halper među Štajerce, pogradi onog visokog bundiju za ruke, pa kako je bio neustrašiv i krepak, digne ga u vis te počne s njime kružiti po zraku, da su čizme udarale jedna o drugu.

To je kod hrvatskih seljaka izazvalo silan smijeh, Štajerci pobjegoše, pak je nakon toga uredovanje svršeno u posvemašnjem miru nagodbom među vlastelinstvom i hrvatskim seljacima....“

Kao što jur spomenuh bijaše Nikola Halper elegantan gospodin s rijetke fizičke jakosti. Vozeći se zagorskim bregovima nije nikada dao kolo zavirati već je desnom ili lijevom rukom, - nakon što su kola stala – pograbio za šiljak kolesa. Kolo koje se nije moglo kretati, držao je, dok nijesu kola bila u ravnici. Na sajmu u Dubravici, poplašio se ovelik bik, odbacivši svoje vodiče i trčao ručeci po sajmištu. Nasta sveopća strava, sve je bježalo glavom bez obzira, mnogi su već ležali na zemlji, sajamski šatori rušili se, a mnogobrojno sajamsko blago uzbudeno od opće vike i zapomaganja tako se uzrujalo, da bi se bilo razbjerežalo na obližnje brežuljke.

Nikola Halper videći, kolika se nesreća može dogoditi, pode mirno prema tom biku, pogradi ga odvažno za robove i pritisne tolikom silom, da je morao lijevom prednjom nogom kleknuti. Sad priskočiše seljaci videći i Halpera u pogibeljnoj situaciji. Bik bi svladan te naskoro poredak na sajmištu uspostavljen. Sakupljeno pučanstvo se okupilo oko Halpera zahvaljujući mu, što je jedino njegovom odvažnošću i prisutnošću duha osuđena nedogledna nesreća i materijalna šteta.“

Štefanija Halambek

SV. NIKOLA SVAKE GODINE U LUKI

Budući da se odvija već nekoliko godina zaredom u dvorani Društvenog doma Luka, proslava Dan sv. Nikole koju pripremaju djeca nižih razreda škole, zavređuje i nekoliko riječi.

Predstave u kojima djeca pjevaju, plešu, glume i recitiraju prekrasne su, sigurno zahvaljujući i trudu njihovih učiteljica.

Na kraju tu se pojavi i «pravi» Sv. Nikola koji dijeli darove. Pojavi se i «Krampus». Sve to pričinjava užitak i našim najmlađima, predškolskoj djeci koju roditelji dovedu u značajnom broju, na zadovoljstvo nas sviju.

POSJETITE BIBLIOBUS !

Svake druge srijede između od 15 - 16 sati pred općinskom zgradom zaustavi se autobus, ali ne bilo kakav, već autobus pun knjiga - Bibliobus. Svatko može slobodno uči i posuđivati knjige i to na temelju članske iskaznice bilo koje druge knjižnice (Zaprešić, Zagreb) koju već posjedujete, ili se možete učlaniti za 30 kuna na godinu dana.

Izbor knjiga je vrlo velik: od knjiga školske lektire do beletristike(romana), povijesnih i suvremenih djela, a bogat je i izbor dječjih slikovnica.

Uđite bez straha u ovaj mali hram knjiga dostupan ovdje u Luki, svake druge srijede.

JA SAM ODGOVORNA DJEVOJKA

Moji su poljupci vrjedniji od zabave ili filma.

Moje je tijelo hram Božji -ne igračka.

Prvo "NR" može biti teško - kasnije postaje sve lakše.

Djevičanstvo je još uvijek vrlina; požuda je glavni grejeh.

Način kako se oblačim, ponašam i govorim može biti izazov mom mladiću. Pazit ću na Čednost radi njegove i moje zaštite.

Moji su roditelji tako mnogo učinili za mene, želim im uвijek biti na čast.

Moj će mladić jednom biti suprug i otac.

On mora biti junak u očima svoje žene i svoje djece. Ne ću učiniti ništa na našim sastancima da mu to spriječim.

Želim postati supruga i majka. Sačuvat ću svoju čistoću i svoj efektivni život za svog muža i djecu.

Bog je svugdje, sve vidi, sve zna. Mrak me može sakriti od ljudi, ali me ne može sakriti od Boga.

JA SAM ODGOVORAN MLADIĆ

Roditelji moje djevojke i-maju povjerenja u mene. Ne želim proigrati njihovo povjerenje.

Poštivat ću svoju djevojku kao što očekujem da drugi poštiju moju sestru.

Poštivat ću ženstvenost jer je i moja majka žena: Ne ću tražiti od svoje djevojke ništa čega bi se moja majka stidjela kad bi saznala.

Moja mi djevojka iskazuje čast i pruža zadovoljstvo svojim društvom. Krivo bi bilo od mene očekivati nešto više od naših sastanaka.

Moja ćec djevojka jednog dana biti supruga i majka. Ona mora biti primjer svojoj djeci i ponos svoga muža. Pomoći ću joj da bude toliko čista i pristojna kao što bih želio da bude moja vlastita supruga.

Muževnost znači ne samo snagu tijela nego i jakost karaktera. Pomanjkanje samokontrole je znak slabosti. Želim da moja djevojka upozna moju muževnost.

Bog je svuda, sve vidi, sve zna. Mrak me može sakriti od ljudi, ali me ne može sakriti od Boga.

Odgovornost- koliko li je ta riječ izgubili ili dobila na značenju u ovome našem novome, modernome društvu u kojem živimo? ! biti odgovoran u svim aspektima društvenog života zadaća je svih nas , a posebno je velika odgovornost onih koji sudjeluju u odgoju mladih današnjeg vremena.

Mišljenja sam da je mlade današnjeg vremena potrebno odgajati za odgovornost, a to je teška zadaća. Oni uče ono što ih okružuje i prihvataju ono što im se nudi u medijima, časopisima....

Riječ odgovornost za sobom povlači i druge riječi: poštenje, iskrenost, povjerenje dobar primjer pristojnosti. One mogu riječ odgovornost još bolje rastumačiti i približiti onima koji to žele.

Biti odgovoran mladić i biti odgovorna djevojka danas je teško postići. Potrebno je puno truda , dobre volje odricanja i samokontrole. Kako to postići? Moje je mišljenje da to pojedinac sam treba htjeti i da ga nitko ne može nagovoriti da postane odgovoran. Poštivanje osobe s kojom si u vezi, kao mladić ili djevojka, znači da poštueš i njene roditelje i braću. U toj vezi nećeš učiniti ništa što bi izazvalo tvoj stid i sram u njihovim očima. Na takav način ne vodimo brigu samo o sebi , već i o drugima.

Jer»Bog je svugdje, sve vidi, sve zna. Mrak me može sakriti od ljudi , ali me ne može sakriti od Boga». Po mome mišljenju i mišljenju naših mladih , kad obradujemo tu temu u nastavi, to je najbitnija i najvažnija rečenica u njihovu životu.

Potrudimo se, dakle svi zajedno , odgojiti naše mlade za odgovornost u današnjem svijetu u kojem zajedno živimo. Budimo im primjer i uzor našim životima.

RENATA MEGLIĆ

PONOVNO NAGRAĐENI UČENICI

I u 2004.g. imali smo to zadovoljstvo nagraditi učenike iz naše škole koji su postigli izvanredne rezultate na natjecanjima u Zagrebačkoj županiji i na državnim natjecanjima.

To su:

zemljopisa

*Ana Capar,
Luka - 1.
mjesto na
županijskom i 4.
mjesto na
državno
m
natjecanj
u iz*

*Valentina Postruzin, Žejinci –
1. mjesto na županijskom i
7. mjesto na državnom natjecanju iz
povijesti.*

Nadamo se da ćemo i slijedeće godine sa zadovoljstvom nagraditi nove uspješne osmoškolce, jer ovogodišnji nagrađeni pošli su u gimnazije. Čini se da općina Luka ima nadarene i vrijedne učenike, jer imamo saznanja i o drugim vrlo uspješnim srednjoškolcima iz našeg kraja.

Matija Vrhovec, Vadina – 1. mjesto na županijskom i 13. mjesto na državnom natjecanju iz fizike.

MOJE BUDUĆE ZANIMANJE

Kad odrastem želim biti policajac. Volio bih zaustavljati lude koji brzo voze. Volio bih biti policajac zato jer je moj brat policajac. Lovio bih lopove i održavao im predavanje o tome kako nije lijepo krasti. Svakome bih bio primjer u lijepom ponašanju. Djeci bih savjetovao da ne pretrčavaju cestu na mjestima gdje nema pješačkog prijelaza. Svakog bih uputio ako bi me nešto pitao. Kaznio bih svakoga tko vozi pod utjecajem alkohola. Morao bih biti fin i dobar zato jer moram biti primjer u lijepom ponašanju. Jer, ja sam ipak – zakon.

*Kruno Šimunjak,
3. razred*

KRAJ U KOJEM ŽIVIM

V mojoj selu zimi se čistiju dvorišča i spremaju drva. Moj sused v jutru dođe k nam i stalne se kriči tak da zbudi sve v hiži. Kad se igram sa svojim prijatelima na dvorišču stalne morame neku štetu napraviti. Al, to ni ništ – kad nas moja babica najuri sve brže posložime, da ne bumo dobili batin. Mojega drugoga suseda baba stalne najuri jer njoj pak nigdar ni zaprav. Tak v mojoj selu i v mojoj dvorišču nigdar nije dosadne, uvek se neke pripeti. To je moj pravi zagorski kraj v kojem ja živim.

*Anita Kostanjčar,
3. razred*

Luka za 10 godina

Danas je Luka jedno malo, lijepo i mirno mjesto u kojem žive mnogi «mali i veliki »ljudi. Oni «mali» svakodnevno moraju u školu, a oni «veliki» na posao. Ljudi koji imaju slobodnog vremena stalno posjećuju kafić «Nera»! tamo se od 0 do 24h smišljaju novi štosevi i nova tračanja! Tu je dućan, kiosk, pošta, općina, škola, uvijek spremni vatrogasci, a tu je i naš Lagermax! Da, baš onaj po kojem je Luka poznata diljem svijeta! Evo, to je Luka danas, a ima tu još mnogo toga. O Luki bi se moglo pisati i pisati... No, mnogi bi voljeli da se Luka razvije još više. Da ima slastičarnu, mesnicu, trgovački centar i da se ljudi još više naseljavaju, da Luka bude što «punija»! Važno je da bude što više slike i mira! Luka će biti industrijsko, trgovačko.....središte! Po Krapini će ploviti velike jahte...na križanju kod crkve stajat će semafor...Eto, tako ja vidim Luku za desetak godina! Ali, mislim da bi bilo bolje da Luka ostane ovakva kakva jest, jer mnogi je vole i ovakvu. Pa, ipak to je NAŠA MALA LUKA!

**MAJA POSAVEC
8.RAZRED**

Vodena kapljica

*U tamnoj noći izgubila se pahuljica.
Poskliznula se sa oblaka i pala na zemlju.
Tu se osjeća usamljeno. Srela je dječaka
koji joj je pružio pomoć. Pokupivši je,
stavio ju je na prozor dječje sobe.*

*Osjećala je toplinu i radost iz te sobe,
ali to joj nije bilo dovoljno pa je
počela plakati. Njezine suze bile su
kao biseri iz plavog zrcala.
Nestajala je polako sve dok se
nije osušila. Samo je ostala mrlja
na prozru dječje sobe.*

Igor Vurić, 4.r.

JESEN KROZ MOJ PROZOR

Jutro je. Ustao sam iz kreveta i otvorio prozor. Pogled je bio prekrasan. U voćnjaku je bilo sve šareno od lišća. Puhač je lagani vjetar koji je nosio lišće na sve strane. Na nebu sam ugledao mnogo ptičica koje se sele na jug. Lišće je šuštalo, ptice su cvrkućale, a s drveta oraha padali su orasi i lupali po lišću. Osjetio sam puno mirisa. Bili su to mirisi voća iz voćnjaka, a najviše se osjetio miris grožđa ispred kuće. Stigla je prava jesen.

Nikola Ostrež, 2. r.

Priča vodene kapljje

Kišna sam kap. Mala, ali sretna. Baš mi je lijepo.
Svu malenu djecu posjetim sa neba. Jesnog dana mi se dogodila nesreća.
Letjela sam i igrala se sa prijateljicom. Kako smo letjele, zabušila sam se
u auto i slomila se.

Veliki sudar! Teška nesreća! Preživjela sam! Opet sam ona ista kap,
ali u tisuću novih dijelova.

Anica Tuđman 4.r.

«ZAGORSKI TRSI»

Kad v jesen grozdje dozi,
kad sunce izajde i poldan zvoni.
na grojzdju još rosa spi.
Sunce izdajde, pak se zbudi.
I grijije sunce i poldan je već,
al rosa ne prejde, ne prestaje po grojzdju teć.
Jr grojzdje plače, jer grojzdje zna da zadnji je dan,
Da, kad sunce sutra izajde, ide iz trsja van.

Martina Borovnjak 6.r.

Jesen

*Ljetne radosti su prošle
I jesenje boje došle.*

*Jesenje lišće pada
I kiša prirodnom vladu.*

*U školi se uči
Kesteni vrući, kad dođeš kući.*

*Beru se gljive i
Love ribe žive.*

*Kišobran u ruci...
Pješak u muci...*

*Jesen....
Božića Pondeljak 4.r.*

ROBERT OSTREŽ 4.r.

JELENA VRHOVEC 2.r.

IVA KAJFEŠ 2.r.

TEODORA KRALJ 1.r.

LOVRO ČENGIĆ 1.r.

NATAŠA VUK 1.r.

Terasa u dvorištu Verice i Damira Skender ,
Luka, Zagorska c.

Za najposebniji detalj:

«Mini botanički vrt» Dragice i Dražena Coha,
Luka, Lučka c.6.

Prvo i drugonagrađeni dobili su prigodne diplome te nagrade, a mi im zahvaljujemo na uljepšavanju naših naselja. Nadamo se da će se i slijedeće godine nastaviti trend uljepšavanja okućnica i balkona i posvećivanje pozornosti detaljima u našim dvorištima i vrtovima.

Izbor je provelo Povjerenstvo u sastavu: Ivica Čengić, Vesna Posavec, Ivana Postružin i Sanja Rihter.

Deponij u dvorištu – omča oko vrata

Deponiji su veliki problem našeg društva. Živimo u potrošačkom društvu koje od svega najviše proizvodi smeća. Osim onih uređenih deponija veliki problem predstavljaju divlja odlagališta smeća.

Kad bismo svaki divlji deponij Luke označili crnom točkom na karti, Luka bi izgledala kao da ju je napao roj komaraca. Evo što se može vidjeti prilikom šetnje našim krajem, a ljudi koji se bave poljoprivredom i te kako dobro znaju gdje strše prizori puni smeća; po šumama, potocima, raznim rupama pa i na očigled svih uz neke puteve i ceste; svi smo mi bez obzira prema samome sebi, prema budućim generacijama, stavljamo si bolest i barikade pod noge. Divlji deponiji koji su sa nekim iznimakom na dobro skrivenim parcelama, nije mogao napraviti nitko drugi nego osobe koje savršeno poznaju naš kraj, a to smo mi sami, a normalno da kad si smeće bacamo pod noge moramo i znati kretanje susjedstva da nas ne vide, pa nemojmo tražiti krvice u drugima, podimo od sebe... Sram nas bilo. Nije mi jasno na koji način lokalno stanovništvo razmišlja odlažući razne otpatke na vlastita ili susjedova zemljišta, jer zanimljivo je da je većina tih deponija u neposrednoj blizini naših kuća, pa izgleda da odlagačima nije bitno što im je smetlište gotovo u dvorištu, već da je smeće precizno odloženo.

Prirodni zakoni ne poznaju termine "moje", "tvoje", "državno", i "privatno". Drugim riječima biljke, životinje i ljudi ne žive sami za sebe. Odlaganje smeća nebitno na čija zemljišta znači ; ne ugrožavanje tuđih, privatnih ili državnih parcela već nekulturu i nerazvijenu svijest o samim odlagačima. Smeće kao prvo (i najmanje bitno) ne nagrduje estetski samo zemljište na koje je odloženo, već i svo ono susjedno. Čest otpad su akumulatori i motorno ulje, a te tekućine kad jednom dospiju u tlo ne poznaju granice mojeg i tvojeg, privatnog i državnog zemljišta. Stoga neka se odlagači zapitaju ima li pojam mog i tvog, privatnog i državnog u ovom kontekstu smisla i veže li se on uz suživot sa prirodom i zdravljem.

Parcelama na kojima je odložen otpad i na koja se još uvijek odlaže vlasnici su različiti ljudi koji bi se također trebati pozabaviti tim problemom. Naime, u Zakonu o šumama stoji, "poduzeće za šume odnosno pravna osoba koja gospodari šumama dužna je smeće i otpatke skloniti odnosno izvesti iz šume, a nastale troškove u vezi s tim poslovima imaju pravo naplatiti od pravne ili fizičke osobe koja je to smeće ili otpatke odložila u šumu". Još jedna napomena: nažalost naše šume su najugroženija vrsta tla i očito najidealnija za odlaganje smeća. S obzirom da nitko ne može 24 sata dežurati na parcelama koje su pod smećem, to je nažalost neizvedivo, a i dežurstva nam ne bi pomogla mi bi našli druge rupe u susjedstvu za dekoraciju prirode na štetan način, pa tako bi lokalna uprava i samo uprava u suradnji sa Hrvatskim šumama trebala utjecati na Zakon koji bi uz troškove uklanjanja smeća predvidio rigorozne novčane kazne koje bi natjerale odlagače na razmišljanje. **Ne zaboravimo: Čovjek je dio prirode i sva se njegova djelatnost u prošlosti i sadašnjosti odrazila u prirodi!**

Ivana Postružin

U NAŠEMU KRAJU NE IZUMIRU SAMO LJUDI NEGO I KRAVICE

Naš poznati slikar Maksimilijan Vanka (1889-1963), po nekim tvrdnjama nezakoniti sin austrijskoga prijestolonasljednika Rudolfa i moravske barunice, proveo je prvih 10 godina života na brdu Bregovljana iznad Kupljenova kao „gospodski fačuk“ u domu Dore i Jure Jug. Drvena hižica u kojoj je živjela obitelj Jug bila je trošna i mala, puna djece kojima je najčešći obrok bio komad tvrdoga kukuruznoga kruha. Jugovi nisu imali čak ni kravu. Dok se jednoga dana podno Bregovljane nije zaustavila raskošna kočija iz koje je izšao otmjeni stari gospodin. Bio je to bogati moravski djed Maksa Vanke, koji je doznavši da u Hrvatskoj ima unuka pošao za njim u potragu. Potresen siromaštvo koje je zatekao u ubogu kućerku na vrhu brijega, odmah je kupio kravu kako bi djeca imala mlijeka. Dolazak krave na Bregovljani mali Maks Vanka pamti kao jedan od najvažnijih doživljaja svoga djetinjstva u našem susjedstvu. Imali su kravu! Hraniteljicu! Život se stubokom promijenio. Bogati djed maloga je Maksa nakon završena četiri razreda osnovne škole u Pušći odveo u grad, smjestio ga u vlastelinski dvor, okružio ga poslugom i omogućio mu vrhunsko školovanje u Zagrebu i inozemstvu. Ali slikar Vanka nikada nije zaboravio dane provedene u Hrvatskom zagorju. Na svim se njegovim slikama nalazi i mala hižica u kojoj je napravio prve korake. A i kravicu nije zaboravio. Ona je po njegovu odlasku ostala na Bregovljani kako bi hranila njegovu braću po mlijeku.

Poznati su nam i drugi primjeri iz naše starije književnosti koji govore o kravi-hraniteljici. U stara se vremena kravice nisu zvale „stokom“, tom ružnom riječi s pogrdnjim prizvukom. Naši su ih stari zvali „blago“. Jer bile su njihovo blago, uglavnom sve što su imali. Na Jurjevo bi se izvodile prvi put na pašu i svečano kitile prvim proljetnim cvijećem. Sigurno je većina od nas čula jeftine dosjetke o zagorskim kumekima koji su, kad bi počela kiša, skidali svoje haljetke i prekrivali kravice da se ne bi prehladile. Za sebe nisu marili. I moj je tata pričao kako je zajedno sa svoja dva mlađa brata često vukao zaprežna kola od rodne kuće do šume u Križancima, a iza njih je stara teta Kata vodila dvije krave. Stara je Kata više štedila krave negoli svoje nećake. Prazna su kola morali vući oni, a samo kola natovarena drvima vukle bi krave na povratku s paše. Krave je trebalo čuvati jer su hranile cijelu obitelj, vozile, orale, branale i sijale, a kada bi nerijetko koja uginula za njima bi se plakalo i tugovalo kao da je umro član obitelji.

Ta su vremena nepovratno nestala. Hranjenje krava prljav je i naporan posao. Štale su opustjele, a nekadašnji se pašnjaci pretvaraju u šikare. I ono malo krava koje su još preostale zaboravile su hodati. Ne izvode se nikad iz štale, hrane se kratko i obično završavaju na trpezi. A naši su brežuljci kao stvoreni za moderne pašnjake na kojima blago boravi od proljeća do kasne jeseni. Kao u Zapadnoj Europi, a sve više i u Sloveniji. Zašto nitko u našoj općini ne ogradi nekadašnje pašnjake i neobradene njive na strminama električnim pastirima i pusti na njih mlječne krave. Korist bi bila višestruka, a trud manji.

Nedavno je Hrvatska televizija prikazala prilog o nizozemskom uzgajivaču krava koji je, suočen sa sve većim brojem posjetitelja iz grada, na svojoj ogradi objavio da

naplaćuje 30 eura za posjet svojim kravama: ljudi iz grada mogu ih milovati, s njima razgovarati, ležati uz njih.

Rezultat je bio nevjerljiv: posjetitelji iz grada izmučeni stresom i traumama počeli su tako liječiti svoje boljke, a krave su pak počele davati više mlijeka! Mislim da bi se na tragu ove priče i u našem kraju mogla fantastično iskoristiti blizina velegrada, ljepota prirode, čisti zrak i zdrava domaća hrana kakav su primjerice sir i vrhnje.

Navest ћu ulomak iz teksta jednoga od naših najpoznatijih kulinarskih stručnjaka, književnika Veljka Barbierija:

„No, kao ni sir, ni vrhnje nije samo dodatak ili osnova slavnih juha. Od vrhnja se pripremaju i podjednako slavni umaci, a vrhnjem prelivena pečena mesa, riječne, u nekim kuhinjama i morske ribe, iznimni su gastronomski predstavnici mnogih nacionalnih kuhinja. Djelomice i naše, u prvom redu one sjevernijih krajeva, budući da je upravo središnja Hrvatska jedan od najpoznatijih, možda i posljednji proizvođač izvornog svježeg kravljevog sira i vrhnja, i koja zato s pravom strepi od sterilnih europskih propisa koji bi mogli ugroziti ili čak iskorijeniti onaj topli, kiselkasti miris koji se širi s pultova i štandova turopoljskih, posavskih i zagorskih kumica, iz njihovih mjerica s vrhnjem i nježnih sireva oblikovanih u gazama ili starim cijediljkama.“

Možda bi Europa zaista jednom mogla iskorijeniti staru prodaju sira i vrhnja na gradskim tržnicama, ali zašto uskoro ne bi ljudi iz milijunskoga Zagreba i njegovih prigradskih naselja počeli odlaziti u rubna sela Zagrebačke županije, kako bi uživali u onomu čega u gradu nema: u šetnji nekadašnjim pješačkim stazama, u druženju s pitomim kravicama koje pasu po zagorskim brežuljcima i povrh svega u slasnoj okrepi domaćim sirom i vrhnjem, negdje u hladu starih voćnjaka? Ili u nekakvom improviziranom vikend-poštanju? Zna li još itko što je „poštanj“? Ako ne znate, pitajte starije. Bilo ih je još prije šezdesetak godina na sve strane. I otac Franje Tuđmana imao je „poštanj“ na željezničkoj stanici u Ključu (Žeincima). Duž ceste u Žeincima bilo ih je nekoliko. U Vadini i Luki također. Možda bi se neki novovjekiji mliječni „poštanji“ mogli urediti tako da za vikend poslužuju sir i vrhnje, a kao napitak svježe mlijeko i „zmetke“. Zmetki su na Zapadu vrhunski zdravi napitak. A kiselo mlijeko s domaćim kuruznim kruhom? A štruklji, bučnica, zelnica, repnica, strepa, zlefka i druga tradicionalna zagorska jela! Čuveni „melšpajz“. Sve na bazi sira i vrhnja. Bilo bi divno, a vjerujem i probitačno, kada bi se opet počela oživljavati naša tradicija. Zašto naše lučke domaćice ne bi za Posvetilo pripremile neka takva starinska jela pod mottom: „Kak se nekad pri nas jelo“? Eto, dosta ideja, možda koja nekome i zapne za oko.

TA DIVNA STVORENJA

ZAGORSKI PURANI

Pohvalno je da smo se počeli vraćati starinama i našim tradicijama pa tako i uzgoju domaćih pasmina zagorskog purana. Ipak su mnogi shvatili da je zdravije jesti puricu s mlincima , nego razne uvozne hamburgere i kako se već sve ne zovu, od kojih su na Zapadu već počeli obolijevat.

Bilo je već dosta upita o poticajima za uzgoj zagorskih purana . Došli smo do nekih saznanja o tome, pa vas informiramo :

-prvi uvjet je, da je

gospodarstvo upisano u Poljoprivedni upisnik,

- zatim moraju se nabaviti pilenke (tj. purići) iz matičnog jata i to 5 purica i jedan puran (jedna obitelj),
- za svaku puricu iz jata (obitelji) mora biti osiguran otvoren prostor u veličini 50 m², zagrađen za **svaku obitelj** pura posebno, a ne bi se ni smjele mijestati s ostalim životinjama.

Uvjete pregledava Seleksijska služba koja daje potvrdu da se možete baviti uzgojem matičnog jata. Za takav uzgoj dobiva se poticaj od 90,00 kuna po pilenki.

Ako ste zainteresirani za uzgoj i imate navedene uvjete , možete se javiti Gosp. Nemet Radovanu mobitel 091 583-7421 . Gospodin će Vam dati dodatne informacije.

No, ako Vam se sve ovo čini komplikirano i nemate dovoljno prostora, možete nabaviti pilenke za konzumnu proizvodnju , za koje **nema određenih uvjeta proizvodnje, ali nema** ni poticaja , no, takve se purice lakše prodaju, traženije su od običnih malih.

Također se za sve informacije o istome možete obratiti i u Savjetodavnu službu Krapinsko - zagorske županije Gđi Mirjani Očko tel. 049 373-030.

SRETNO!

ZA LUČKI LIST

Poštovani

Želim da u našoj općini, treba poticati malo i srednje poduzetništvo uz firmu Lagermax. Treba dovesti još nekoliko firmi i to treba prihvati ako dođu poduzetnici iz Japana. Prodajom livada ljudi će doći do novaca i do zaposlenja u našoj općini.

Skrenuo bi pažnju da u Savskoj dolini od Zaprešića do Zaboka treba poticati povrtlarstvo, kupinarstvo, maline, lješnjake, jagode i uzgoj cvijeća, bundeva, i njezinih koštica za prodaju Nizozemskoj. Po bregovima Luke, Krajiske Vesi, Žeinaca, Vadine i Pluske treba poticati voćarstvo, uzgoj puževa i vinogradarstvo za ulazak u Europsku Uniju. Treba poticati uzgoj Zagorskog purana koji je poznat u svijetu za Vajdu uzgoj kunića.

U našoj općini treba otvoriti kiosk gdje bi se prodavala riba. Za prodaju ribe treba napraviti 1 do 2 ribnjaka za što naša općina ima uvjete. Što se tiče povrtlarstva otvaranjem jedne velike tržnice za opskrbu naše općine.

Želio bi napomenuti da bi se trebalo razgovarati sa direktorom tvornice paprika Šafran. Sagraditi tvornicu paprika u Luki ili negdje drugdje u općini.

Sijanjem kukuruza i pšenice slabo se zaradi, zato apeliram, treba nam jedna farma u općini za uzgoj kunića, koza i ovaca. Svinjogradjstvo za sada ne ide, pa bi trebalo sijati uljanu repicu za preradu u bio-dizel gorivo.

I mamo uvjete za uzgoj pataka i gusaka. Za sve to bi trebalo ujediniti više domaći ustava u jednu zajednicu. Asfaltirati puteve i prilaze, regulirati vodne tokove. Sa tim programom u našoj općini trebalo bi poticati i uzgoj konjogradjstva.

Halambek Štef

SOVA

Sova je noćna ptica,
Lijepih očiju,
Gave i lica,
A perje ima kak se šika.

Samo Sova čudo malo
Pjesmom se prepoznaš.
Kada Sova huška
Narod kaže, bit će
Svadbe, veselja, a i slave.

Ali, Sova i cuhiče,
Što je znak, da smrti bit će.
Ta se Sova sad u jarku skriva,
Možda nešto tam se zbiva.

Lovac Dragec

Pjesma Hrvatskoj

Ja sam Hrvat mali
Hrvatska me mati rodi,
Da ja zemlju, oslobodim,
Da je čuvam, da ju budim
I dušmanu viknem stani.

Nemoj dirat zemlje svete,
Jer hrvatsko ja sam dijete.
I branit ću svoja prava,
Na ramenu dok mi glava.
Dok mi živo srce bije,
Još Hrvatska tuđa nije.

Fanika

BOŽIĆ

(D. Domjanić)

Posipal bi snegom
Vse pute
I spunil z veseljem
Vse kute,
Da smeh i popevka zvoni,
Da brigah i tugah
Ni,
Da suza već oko ne muti,
Da vsaki si v srcu
Očuti:
Božić je došel nam vesel,
Vsakomu sreće donesel
V sela i grade i gaj,
Meni takaj!

JEDNA HRVATSKA ZDRAVICA IZ 19. STOLJEĆA (zapisao Josip Šimić)

Na novu godinu

Prešimana i zebrana gospoda!

Na tom mladom letu veselimo se! Najprvić se budemo svi skupa zahvalili gospodinu Bogu, kaj nam je dal doživeti novo leto vu zdravlju i veselju i vu svem obilju. Hvala mu i dika budi! Drugoć pak hvala našemu ljubljenomu domaćini i njegovoј punoj pivnici, kaj bumo mogli biti pri njem prav veseli, đeđerni, onak kak se to šika za poštene ljude; a tretić hvala tulikajše našoj kuharici, koja je pod komandom naše poštovane domaćice nakuhala i napekla svake fele jušnatoga, mesnatoga i meljnatoga dugovanja, s kojim budemo baš po volji ugodili našim zvedljivim želudcem. Zdignimo anda svi pune kupice v rukah, pak predi nek se ozbiljno primemo ovoga dugovajna, pod kojim se naš stol zvija, poželimo našim dragim domarom i njih celoj pajdašiji sretno novo leto, da jim bu leto celo sve selo veselo, a i mi svi da ž njimi vu poštuvanju i slogi većkrat ovak pobožno i vu strahu Božjem koju kupicu vinčeka strusimo i koji komad pečenčice potrošimo. Daj Bog da bi tak navek bilo, kak je danas, na tom mladom letu svega obilja! A vezda kak smo rekli, tak naj bu. Vun!-

*Sretan Božić
i Nova godina
žele Vam*

**ČELNIŠTVO OPĆINE LUKA
I SURADNICI OVOG LISTA:**

Štefanija Halambek, Zdravko Postružin,
Ivana Postružin, Renata Meglić, Antun
Motočić, Štef Halambek, učenici osnovne
škole Luka

Priprema i grafička obrada: Vesna
Posavec, Ružica Poavec i Mladen Božić

Pozivaju se mještani i ostali zainteresirani
građani za javnu objavu svojih priloga,
pohvala, kritika, prijedloga i komentara u
glasilu općine i na općinskim internet
stranicama da iste dostave u općinski odjel
ili poslati na mail opcina.luka@zg.t-com.hr

